

Slovak translation of *Cervical screening: your results explained*
(January 2013)

Vyšetrenie krčka maternice: Vysvetlenie vašich výsledkov

Aktualizovaná príručka

Táto príručka vám vysvetlí výsledky vašich vyšetrení krčka maternice, ktorých cieľom je zachytiť akékoľvek zmeny buniek krčku (nižšej časti maternice), aby bola možná čo najrýchlejšia a najjednoduchšia kontrola a liečba

Čo je príčinou zmien?

Väčšina zmien je zapríčinených ľudským papillomavírusom (HPV), ktorý môže poškodiť bunky krčka maternice. HPV sa môžete nakaziť najmä počas sexuálneho styku dotykom pokožky na pokožku. Zvyčajne prebieha bez akýchkoľvek príznakov, takže ľudia si ani neuvedomia, že sú nakazení.

Existuje viac ako 100 rôznych typov HPV. Väčšina z nich je neškodných, ale niekoľko z „vysokorizikových“ typov môže byť príčinou vzniku rakoviny. Ľudský imunitný systém si s nimi väčšinou dokáže poradiť prirodzeným spôsobom ale v prípade, že vírus pretrváva, môže spôsobiť poškodenie buniek krčka maternice.

Moje výsledky boli označené ako „normálne“ – čo to znamená?

Viac ako 90 zo 100 žien, ktoré boli kontrolované má výsledky označené ako normálne. To znamená, že vaše bunky nevykazujú žiadne abnormálne zmeny. Budete pozvaná na vyšetrenie o ďalšie tri roky, ak ste vo veku 25 – 49 rokov, alebo o päť rokov, ak ste vo veku 50 – 60 rokov.

Čo znamená výsledok „nepostačujúce“?

To znamená, že vo vzorke nebol dostatočný počet buniek. Nie je to nič nezvyčajné a objaví sa to približne v 3 zo 100 testov. Budete pozvaná na opakovaný test o 3 mesiace.

Môj výsledok bol označený ako „abnormálny“ – čo to znamená?

To znamená, že vo vašich bunkách boli zistené zmeny. Stáva sa to približne pri 7 zo 100 testovaných žien. Čo bude nasledovať záleží od typu zmien, či sú mierne, priemerné alebo závažné. Váš lekár alebo zdravotná sestra vám všetko detailne vysvetlí.

Mám mierne alebo hraničné zmeny – čo teraz?

Nie je to rakovina a vo väčšine prípadov ani k rakovine nevedie. Testovaná vzorka z krčka maternice bude testovaná aj na prítomnosť HPV. Nebude potrebné odobrať ďalšiu vzorku.

- Ak sa u vás potvrdí prítomnosť HPV, bude vám odporučené podrobnejšie vyšetrenie krčka maternice s názvom kolposkopia.
- Ak sa prítomnosť HPV nepotvrdí, riziko výskytu rakoviny je mizivé a nebude potrebné žiadne dodatočné vyšetrenie. Na kontrolné vyšetrenie budete pozvaná o tri alebo päť rokov.

Mám priemerné alebo závažné zmeny – čo sa bude diať ďalej?

Stále nie je veľká pravdepodobnosť, že máte rakovinu. Na to aby bolo možné určiť, či potrebujete ďalšiu liečbu podstúpíte kolposkopiu. Akýkoľvek potrebný typ liečby je väčšinou jednoduchý a v lokálnej anestézii vo vašej ambulancii. Dôležité je aby sa tieto zmeny skontrolovali dôkladne práve teraz, a tým sa zabránilo ďalším závažným zmenám v budúcnosti.

Čo je kolposkopia?

Kolposkopia je jednoduché vyšetrenie krčka maternice s použitím kolposkopu (typ zväčšovacieho skla). Vďaka nemu sa môže lekár alebo zdravotná sestra dôkladnejšie pozrieť na zmeny vo vašom krčku a rozhodnúť, či je nutná liečba. Vyšetrenie je podobné prvému vyšetreniu krčka maternice – steru.

Kolposkopiu je možné bezpečne vykonať počas tehotenstva a neovplyvní priebeh vášho pôrodu alebo vašu schopnosť otehotnieť v budúcnosti.

A čo liečba?

Liečba pozostáva z odstránenia postihnutých buniek z krčka a tento proces je vo väčšine prípadov úspešný. Výber liečby a akékoľvek jej riziká budú s vami podrobne prediskutované na klinike. V niektorých prípadoch bude nutné opakovanie kolposkopického vyšetrenia.

Približne po 6 mesiacoch vám bude znova ponúknuté vyšetrenie krčka maternice – odobratie steru, aby sa zistilo či bola liečba úspešná. V prípade, že výsledky ukážu len mierne alebo hraničné zmeny, vaša vzorka bude otestovaná na prítomnosť HPV. Tento test sa nazýva **test liečby (test of cure)**. Ak bude tento test negatívny na HPV, vaše riziko pokračujúceho ochorenia krčka maternice v tomto momente je veľmi malé, ale je veľmi dôležité zúčastniť sa následného vyšetrenia o tri roky.

V prípade, že zmeny budú priemerné až závažné, alebo test na prítomnosť HPV bude pozitívny, bude vám odporúčaná ďalšia kolposkopia.

V nepravdepodobnom prípade, keď by sa u vás zistila rakovina krčka maternice, budete odporučená k príslušným špecializovaným lekárom a službám.

A čo sex a tehotenstvo?

Hormóny, ktoré telo vylučuje počas tehotenstva sťažujú liečbu. Ak už nie ste tehotná je dôležité, aby ste neotehotneli až do ukončenia liečby zmien buniek krčka maternice.

Sex nezhoršuje stav vašich buniek krčka a nie je možné nakaziť partnera abnormálnymi bunkami, ale odporúčame používanie účinnej antikoncepcie.

Ďalšie informácie

V prípade akýchkoľvek otázok a nejasností týkajúcich sa výsledkov vašich testov sa porozprávajte so svojim všeobecným lekárom alebo osobou, ktorá vykonala testy. Uistite sa, že váš lekár pozná vašu aktuálnu adresu.

www.cancerscreening.hscni.net

Vytvorené: Public Health Agency, 12–22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.

Tel. č.: 0300 555 0114 www.publichealth.hscni.net